

1. Úvod

Koncepce ZŠ a MŠ Brno, Merhautova 37 navazuje na periodické tříleté koncepce, které vycházejí z dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020. Je v souladu s kapitolou 2 „Strategie rozvoje regionálního školství“ a je projednána s ÚMČ Brno – sever. Dále je v souladu s Akčním plánem inkluzivního vzdělávání města Brna na roky 2016 – 2018. Vychází z části B „Inkluzivní a kvalitní vzdělávací systém“ a z její strategické cesty 1 „Čím dříve, tím lépe“, která se zaměřuje na včasnou a účinnou podporu všestranného rozvoje každého dítěte a žáka ze strany rodiny, pedagoga, dalších odborníků a okolní společnosti a usiluje o to, aby podpora pro děti byla poskytnuta co nejdříve, co nejflexibilněji, co nejsnadněji (bez negativních vedlejších účinků), co nejbližší a po nezbytnou dobu. Dále vychází z Lokální strategie rozvoje základního vzdělávání ve městě Brně, Strategického plánu sociálního začleňování města Brna pro období 2016 – 2019 a Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2016 – 2020.

Nedílnou součástí je také analýza SWOT, která byla zpracována členy pedagogického sboru v rámci evaluačního průzkumu v září 2016, která se opírá o **Celoškolní plán opatření pro žáky ohrožené studijním neúspěchem nebo odchodem ze vzdělávání a Plánem inkluzivního vzdělávání naší školy.**

2. Analýza stavu

Základní škola a Mateřská škola Brno, Merhautova 37, příspěvková organizace vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny. Ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo školu k 30. 9. 2016 celkem 564 žáků ve 34 třídách, včetně dvou tříd přípravného ročníku. V osmi třídách bylo v rámci skupinové integrace vzděláváno 90 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Tyto třídy mají již dvacetiletou tradici a jsou umístěné v budově Merhautova 37. 29 žáků bylo vzděláváno v běžných třídách podle individuálních vzdělávacích plánů. Ve školní družině bylo zapsáno 180 žáků v šesti odděleních, ve čtyřech třídách mateřských škol bylo 109 žáků.

Ve školním roce 2017/2018 navštěvuje školu k 30.9.2017 celkem 555 žáků ve 34 třídách, včetně třech tříd přípravného ročníku. V osmi třídách je v rámci skupinové integrace vzděláváno 81 žák. V běžných třídách je zařazeno 7 žáků, kteří jsou individuálně integrováni a dále je zde zařazeno 52 žáci s podpůrnými opatřeními 2.-5. stupně. Ve školní družině je zapsáno 180 žáků v šesti odděleních, ve čtyřech třídách mateřských škol je 110 žáků.

Cílem základní školy je poskytovat dětem základní vzdělání a připravit je na život. Hlavním cílem naší školy je poskytovat dětem základní vzdělání, které je založeno na rovném přístupu ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace. Škola se snaží vytvářet každému žákovi a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo speciální vzdělávací potřeby. Škola dlouhodobě poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření. Proto u nás již deset let velmi úspěšně probíhá inkluze. Vzděláváme všechny děti - neromské i romské, cizince a děti se SVP – se zdravotním a sociálním

znevýhodněním, postižením a děti a žáky nadané. Každému dítěti je poskytováno vše, co potřebuje, dle jeho možností, nadání a talentu. Rodiče, kteří si přejí, aby jejich dítě navštěvovalo budovu Merhautova 37, jdou k zápisu do 1. třídy na tuto budovu, rodiče, kteří chtějí, aby bylo jejich dítě zapsáno na budovu Vranovská 17, přicházejí již dlouhodobě se svými dětmi právě sem. Proto jsou třídy všech ročníků umístěné na obou budovách školy. Rozhodujícím hlediskem bývá bydliště a spádovost. Záměry naší školy jsou realizovány pro MŠ v ŠVP „**RADOSTNÝ SVĚT DĚTÍ**“ a pro ZŠ v ŠVP „**DYNAMIKA**“, podle kterého jsme začali učit ve školním roce 2007/2008. Název ŠVP vznikl z těchto slov:

DY dyslektické třídy

N němčina

A angličtina

M matematika

I informatika

KA každému

V průběhu let se ŠVP vyvíjel a prošel značnými změnami. Od začleňování etické výchovy a anglického jazyka v 1. a 2. třídě, rozšíření o volitelné předměty, rozšíření o ŠVP přípravných ročníků, začlenění druhého cizího jazyka, zapracování Standardů pro základní vzdělávání až po vypracování verze A pro běžné třídy - žáky bez zdravotního postižení, verze B pro skupinově a individuálně integrované žáky a verze C pro žáky s lehkým mentálním postižením.

Od 1. 9. 2016 je platný pouze jeden ŠVP s dopracovanými prvky inkluze a do konce školního roku 2017/2018 ho plánujeme převést do systému **INSPIS**.

Usilujeme o vybudování moderní školy, ve které se dětem líbí, rády do ní chodí a cítí se v ní dobře. Učitelé jsou vzdělaní a motivovaní, jsou odborníci s mnohaletou praxí, účastní se velmi aktivně DVPP. Je mezi nimi také deset speciálních pedagogů. S prací učitelů jsou rodiče velmi spokojeni a často se na ně pro jejich erudovanost obracují.

Od roku 2009/2010 plníme stanovené podmínky **Otevřené školy**. Od r. 2005 máme status **fakultní školy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity Brno**. Od r. 2005 jsme **Tvořivou školou** a od roku 2006 **informačním centrem SIPVZ**. Ve výuce využíváme prvky daltonského školství. Od roku 2015/2016 jsme přihlášení do projektu **Obědy do škol zdarma**. Díky němu se po celý školní rok 2016/2017 zdarma stravovalo 239 žáků MŠ a ZŠ. V roce 2017/2018 se dosud stravuje 120 žáků MŠ a ZŠ. Ze strany ÚP došlo k pochybení ve vydávání potvrzení rodičům, proto do 30.9.2017 dojde k navýšení těchto strážníků.

Kapacita školní kuchyně je 1200 obědů, vyvážíme obědy do šesti MŠ v okolí a naši žáci si mohou vybírat ze dvou jídel. Pro žáky naší školy nabízíme i dopolední svačinky. Usilujeme o to, aby byly děti ve škole spokojené, cítily se dobře a hlavně aby mohly veškerou svoji pozornost soustředit na výuku.

Při vyučování pedagogům pomáhalo v roce 2016/2017 **pět asistentů pedagoga pro žáky z kulturně odlišného a sociálně znevýhodněného prostředí, dvanáct asistentů pedagoga pro žáky se SVP a pět mentorů, kteří doučovali žáky** a které jsme mohli financovat díky projektu Magistrátu města Brna „Město zvyšuje kvalitu vzdělávání na základních školách“. V roce 2017/2018 došlo k tomu, že vzhledem k nejasnostem ve financování asistentů pro sociálně znevýhodněné žáky tyto byli přiřazeni k žákům se SVP, kterých je **celkem 17**.

V minulém období bylo vzhledem ke sloučení několika subjektů nutné uskutečnit řadu strategických změn. Došlo ke sjednocení učebních programů, propojení pedagogických sborů a vytvoření potenciálu, který pracuje na tom, aby se ze školy vytvořilo místo aktivního a radostného poznávání, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého dítěte, kde je základem partnerský vztah mezi žáky a učiteli založený na vzájemném respektu. Naplnění těchto záměrů je velmi obtížné, neboť v roce 2016/2017 z celkového počtu **564** žáků je sociálně znevýhodněných a romských **481**. Celkový počet žáků se speciálními vzdělávacími

potřebami je **488**, z nichž zdravotní postižení má **100** žáků, zdravotní znevýhodnění **19** žáků a sociální znevýhodnění **369** žáků. Vzhledem ke spádovosti a zvýšenému zájmu rodičů se na budově Vranovská 17 vzdělává **99,48 %** sociálně znevýhodněných a romských žáků a na budově Merhautova 37 **78,02 %** sociálně znevýhodněných a romských žáků.

V roce 2017/2018 z celkového počtu **555** žáků je sociálně znevýhodněných a romských **479**. Celkový počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je **7**, kteří mají individuální integraci, 81 se skupinovou integrací a 52 s podpůrnými opatřeními 2 -5. Na budově Vranovská 17 vzdělává **100 %** sociálně znevýhodněných a romských žáků a na budově Merhautova 37 se vzdělává **77,41 %** sociálně znevýhodněných a romských žáků.

Již od sloučení škol ZŠ Vranovská 17 a ZŠ Merhautova 37 v roce 2004 usilujeme o integraci romských dětí do běžných tříd v rámci inkluzivního vzdělávání. Díky cílenému a promyšlenému působení vedení školy a učitelů většina rodičů chápe, že propojování a spolupráce dětí ve třídách, kde jsou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, děti běžné, romské a cizinci, je velkým přínosem pro všechny. Stává se ale, že pokud je počet romských žáků ve třídě větší než třetina, neromští žáci odcházejí. S nárůstem počtu Romů zejména v 1. třídách si stěžují také romští rodiče na to, že je ve třídách málo neromských žáků. Neromští rodiče zase upozorňují na vzrůstající agresivitu ve třídách, kde se kumulují Romové. Trpělivě vysvětlujeme, že poslední slovo ve výběru školy mají rodiče a pro nás je rozhodujícím hlediskem bydliště a spádovost. Uvědomujeme si, že realizace bytové politiky, tzn. přestěhování sociálně slabých rodin i do jiných městských částí bude uskutečněno až v horizontu mnoha let. Každoročně se potýkáme s tím, že romští rodiče z jiné spádovosti mají zájem o vzdělávání dětí v ZŠ a MŠ Merhautova, zatímco neromští rodiče naší spádovosti přihlašují svoje děti do škol v okolí.

V celé škole a na všech detašovaných pracovištích se snažíme vytvářet takové prostředí, aby se v něm cítily všechny děti dobře, aby byla pro všechny zajištěna dostatečná kvalita vzdělávání. Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči a kolegy vstřícný, respektující a profesionální přístup.

Od roku **2012/2013 pracují ve škole odborníci Školního poradenského pracoviště**, jehož členy jsou psychologka, speciální pedagožka, sociální pedagožka, dvě výchovné poradkyně a dvě preventivní patologické jevy. Všechny jsou k dispozici žákům i rodičům. Díky tomuto pracovišti se staly již tradicí edukativně stimulační skupinky pro předškoláky a adaptační programy pro žáky 1. a přípravných ročníků.

V oblasti sportu se ve školním roce 2015/2016 uskutečnila **rekonstrukce víceúčelového sportovního areálu při budově Vranovská 17**, na kterém sportují žáci naší školy jednak při výuce tělesné výchovy, ale také v rámci volnočasových aktivit a aktivit veřejnosti.

Všechny děti mají k dispozici moderní odborné učebny na budově Merhautova 37 – chemie, fyziky, jazykovou, hudební, multimediální, dvě počítačové s neomezeným přístupem na internet a dvě cvičné kuchyně. Ve třídách obou budov máme nainstalovaných **25 interaktivních tabulí**, se kterými pracují všichni učitelé školy. Žáci využívají také **čtyři tělocvičny**, po dvou na každé budově. V prostorách školy probíhá v odpoledních hodinách výuka ZUŠ Došlíkova Brno. Děti mohou v době pobytu ve školní družině zpívat, hrát na hudební nástroje, sportovat a také realizovat své dramatické umění v **DIVIDÝLKU**, se kterým každoročně nastudují novou hru či pohádku a účastní se s ní celorepublikových soutěží.

Při škole pracuje řada zájmových kroužků, zejména reedukačních. Velké oblibě se těší **keramika, stolní tenis a deskové hry**. V rámci vyučování se děti účastní plavání, bruslení, lyžařských výjezdů, poznávacích zájezdů do Vídně a Anglie (dle finančních možností rodičů). Pořádáme vánoční a velikonoční jarmarky, výlety, exkurze, divadelní představení, přednášky, besedy a každoročně ples školy, kde mají tradičně předtančení žáci 9. ročníků.

Všichni žáci naší školy jsou kvalitně připravováni ke studiu na středních školách. Prioritou je pro nás připravit žáky na SU a SOŠ.

Od školního roku 2016/2017 vyučujeme v jednom 1. ročníku matematiku dle **Hejného metody**.

Abychom se mohli plně věnovat veškerým uvedeným aktivitám, je třeba zmínit, že nedílnou součástí školy jsou také provozní zaměstnanci, bez kterých by škola neprosperovala. Vynikající práci odvádějí hospodářka, personalistka a mzdová účetní, které v minulých letech prošly mnoha veřejnosprávními kontrolami, audity i kontrolami ČŠI a jejich práce byla hodnocena vždy bez výhrad. O technické zabezpečení našich budov se starají dva školníci a řada uklízeček. Vedoucí školní kuchyně se svým týmem zajišťuje stravování žáků i dospělých nejenom pro naši ZŠ a MŠ, ale také pro šest MŠ z našeho okolí. Od roku 2016/2017 je naše škola zařazena do projektu „Poskytování bezplatné stravy dětem ohrožené chudobou ve školách v Jihomoravském kraji“, kdy se zdarma v loňském roce stravovalo 237 a v roce 2017/2018 se stravovalo 195 žáků.

Vedení školy řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Usiluje o zdravé školní klima, pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky a jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů.

3. Koncepční cíle

3.1. Materiálně technické a ekonomické

3.1.1. Hodnocení současného stavu

Škola má 1 hlavní budovu a 2 detašovaná pracoviště. Budova Merhautova 37 má 22 kmenových tříd, 7 odborných učeben (multimediální učebna, jazyková učebna, učebna ICT, učebna Hv, učebna Ch, učebna Fy, cvičná kuchyňka). Žáci a učitelé využívají 20 interaktivních tabulí. K výuce Tv slouží 2 tělocvičny a zrekonstruované hřiště. V budově Merhautova se nacházejí dvě třídy MŠ a školní kuchyně s jídelnou, kde se stravují žáci obou budov. Detašované pracoviště Vranovská 17 má 21 kmenových učeben a 4 odborné učebny (ICT, cvičnou kuchyňku a dílny, hudebnu) a rovněž 2 tělocvičny. V jedné třídě sídlí ŠD, ve dvou nebo třech třídách jsou umístěny přípravné ročníky a v přízemí je pracoviště MŠ Vranovská 17 se dvěma třídami. Druhé poschodí do roku 2015/2016 využívala ke své činnosti Střední odborná škola managementu a práva. V roce 2017/2018 jsme podali žádost do MAP MMB na vybudování odborných, které zde chybějí – jazyková, fyziky, chemie, biologie, digitální technologie. V odpoledních hodinách bychom chtěli tyto učebny využívat pro kroužky a volnočasové aktivity dětí. Všechny třídy školy jsou prostorné, světlé a mají nastavitelný nábytek. Druhým detašovaným pracovištěm je MŠ Sýpka 22, ze které byly ve školním roce 2011/2012 vzhledem k havarijnímu stavu budovy děti přesunuty do budovy Vranovská 17. V rámci IROP byla v roce 2015/2016 realizována projektové dokumentace na rekonstrukci a vybudování tří tříd, které by měly zahájit svoji činnost v lednu 2019.

3.1.2. Krátkodobé cíle rozvoje

Efektivně, úsporně a účelně hospodařit s přidělenými prostředky a účelně využívat jednotlivé fondy. Aktivně přistupovat k získávání finančních prostředků. Finančně náročnější akce (opravu sociálního zařízení, opravu suterénu, střechy a topení na budově Vranovská a rekonstrukci MŠ Sýpka) plánovat ve spolupráci se zřizovatelem. Další finanční prostředky získat prostřednictvím různých grantů a projektů. Využít možnosti projektu EU „ŠABLONY“, které realizujeme od roku 2016/2017. Usilujeme průběžně vybavovat školu

dostatečným množstvím speciálních pomůcek pro výuku žáků se SVP, encyklopediemi a promyšleně doplňovat knihovnu. V oblasti ICT průběžně obnovovat vybavení, zakoupit další interaktivní tabule. Pro uvedené plánované cíle získat veřejnost, oslovit sponzory, zejména z řad rodičů a okolních firem.

3.2. Personální

3.2.1. Hodnocení současného stavu

Pedagogický sbor má celkem 70 členů (MŠ, ZŠ, ŠD) + 22 provozních zaměstnanců. Pedagogové jsou pro svoji práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Aktivně spolupracují a poskytují si vzájemnou podporu a zpětnou vazbu. Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v dokumentech školy a potřebami žáků. Využívají široké spektrum výchovně vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Vzhledem k zaměření školy zde působí 10 speciálních pedagogů. Ve škole jsou 2 výchovní poradci, 2 školní metodici prevence, koordinátor ŠVP, koordinátor ICT a koordinátor environmentálního vzdělávání. Koordinátorem inkluzivního vzdělávání je ředitelka školy. Učitelé se pravidelně účastní vzdělávacích akcí (v uplynulém období byly zaměřeny zejména na vzdělávání žáků se SVP, práci s interaktivní tabulí, legislativu a řízení, tvorbu projektů, inovace ve vzdělávání a dále podle odbornosti a zájmu jednotlivých pedagogických pracovníků). Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji. Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj. Podporuje začínající pedagogy. Z hlediska věkového složení jsou zastoupeny všechny věkové kategorie, převažují učitelé do 40 let. Škola umožňuje pedagogické praxe posluchačům Pedagogické fakulty MU – katedry sociální a speciální pedagogiky pro 1. a 2. stupeň ZŠ a Mendelově univerzitě, obor management ve školství. Každoročně jsou ve škole na hospitacích a násleších desítky asistentů pedagoga.

3.2.2. Krátkodobé cíle rozvoje

Snažit se o postupnou a přirozenou obměnu pedagogického sboru, v nově příchozích získávat učitele kvalitní, obětavé, s profesionálním jednáním, odborníky s citlivým přístupem k žákům, rodičům i veřejnosti. Budovat pracovitý, tvůrčí a týmově pracující sbor. Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků, které by rozvíjelo jejich odborné a metodické znalosti i specifické dovednosti. Priority musejí vycházet nejen z potřeb školy, ale i národních a regionálních strategií, proto je nutné klást důraz na speciální pedagogiku, výuku cizích jazyků a čtenářskou, matematickou, sociální, přírodovědnou, ICT a jazykovou gramotnost. Upřednostňovat semináře pro „celou sborovnu“ (týmová spolupráce, vzdělávací strategie, metody a formy, komunikace, šikana apod.). Vzhledem k potřebám školy rozšířit počet speciálních pedagogů (zejména na 2. stupni). Zajistit, aby zkušenosti získané na vzdělávacích akcích učitelé předávali kolegům v rámci předmětových komisí, při ukázkových hodinách nebo vzájemných hospitacích. Učitelé by si další vzdělávání plánovali sami v každoročním plánu rozvoje. Další vzdělávání by mělo zohledňovat individuální potřeby a zájmy učitelů, ale také celkovou strategii školy. Využívat praxe studentů MU k získávání nových informací z oblasti pedagogiky a didaktiky, nadějně posluchače získávat do pedagogického sboru.

3.3. Výchovně vzdělávací

3.3.1. Hodnocení současného stavu

Hlavní vzdělávací cíle jsou stanoveny v ŠVP DYNAMIKA. Úkolem školy je tyto cíle maximálně naplňovat a tak podporovat u žáků dosahování klíčových kompetencí. Vzhledem k méně uspokojivým

vzdělávacím výsledkům žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí je třeba výchovně vzdělávací záměry směřovat tak, aby docházelo k maximálnímu rozvoji schopností těchto dětí a zároveň se naplňovaly cíle, které jsou dány pro 21. století: učit se poznávat, učit se jednat, učit se žít společně, učit se být. **Škola musí věnovat pozornost osobnostnímu rozvoji žáků a dbát na to, aby žádný žák nebyl vyčleňován z kolektivu.**

3.3.2. Krátkodobé cíle rozvoje

Průběžně sledovat naplňování ŠVP. Učitelé systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků. Vzhledem ke složení žáků naší školy se pedagogové zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků. Vedení školy zkušenosti a nové poznatky učitelů vyhodnocuje a následně zpracovává s pracovními týmy ŠVP do inovací tohoto dokumentu. Naplňování ŠVP je nutné zabezpečovat kontrolní činností. Postupným cílem je inkluzivní vzdělávání rozvíjející kulturu školy směrem k sociální soudržnosti, tedy vzdělávání vycházející z uspořádání běžné školy způsobem, který naplňuje koncepci rovných příležitostí a nabízí adekvátní podporu ve vyučování všem dětem bez ohledu na jejich individuální rozdíly s cílem maximálně rozvinout jejich vzdělávací potenciál. Klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny v populačně přirozené skupině, ve které jsou zastoupeni žáci s různými schopnostmi, nadáním a vlastnostmi. Při vzdělávání včas identifikovat vzdělávací potřeby žáků, ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) stanovit vhodnou péči o žáky se SVP, vhodnými metodami a formami kompenzovat jejich poruchy. V této oblasti úzce spolupracovat s rodiči. Sledovat účinnost práce se žáky se SVP a pravidelně tuto činnost vyhodnocovat. U integrovaných žáků zpracovávat kvalitní individuální vzdělávací plány (IVP). Na doporučení PPP využívat pomoc asistentů pedagoga a mentorů. Pokračovat v činnosti reedukačních kroužků, výhledově směřovat v hlavních předmětech ke vzdělávání v diferencovaných skupinách v rámci ročníku (český jazyk, matematika a cizí jazyk). Zajistit vzdělávání žáků mimořádně nadaných, sledovat vytvoření IVP, upravovat způsob výuky, rozšiřovat a prohlubovat vzdělávací obsah zadáváním specifických úkolů, zapojovat je do projektů a soutěží tak, aby zažívali úspěch. Nadaným žákům umožňovat individuální konzultace s pedagogy a účast při výuce některých předmětů ve vyšších ročnících. Talentované žáky motivovat k účasti na olympiádách a soutěžích, podporovat rozvoj jejich talentu. Podporovat rozvoj čtenářských dovedností ve všech předmětech používáním vhodných a účinných postupů s využitím metod kritického myšlení.

Pokračovat ve výuce anglického jazyka od 1. ročníku, zajistit pestrou a kvalitní nabídku této výuky, získat odborně kvalifikované učitele a dostatek výukových materiálů, organizovat pobyty v zahraničí. Sledovat výchovu k estetickému citění a vnímání, zapojit žáky k aktivní účasti na vytváření estetického prostředí ve škole, pořádat školní kola hudebních, literárních, recitačních a výtvarných soutěží. Zajišťovat pestrou nabídku volitelných předmětů, aby svoje nadání uplatnili žáci humanitně, přírodovědně, prakticky i sportovně zaměřeni.

Rozvíjet informační gramotnost – uplatňovat ICT ve většině předmětů, efektivně využívat interaktivní tabule a počítačové učebny, motivovat učitele k dalšímu vzdělávání v informační gramotnosti, využívat ICT při realizaci projektů a k získávání informací. V rámci výchovného poradenství zajistit pro rodiče fungující poradenský servis ve výchovných otázkách a nabídku odborné pomoci žákům se SVP a jejich rodičům v rámci kariérového poradenství, zajistit spolupráci s Úřadem práce a s PPP. Vzhledem ke složení žáků a přetrvávajícím výchovným problémům dlouhodobě spolupracovat se školním psychologem, hledat zdroje na jeho financování (od 1.1.2017 - ŠABLONY). Vzhledem k poloze školy věnovat velkou péči prevenci sociálně patologických jevů. Prevenci nastavit ve stěžejních dokumentech školy – plánu inkluzivního vzdělávání, minimálním preventivním programu, školní preventivní strategii, krizovém plánu a vhodně je propojit se školním řádem. Pokračovat ve vytváření pozitivního obrazu o škole, vytvořit webovou prezentaci školy, naše akce propagovat v tisku i v médiích, v povědomí zahraničních partnerů (v rámci projektu e-Twinning). Nadále uskutečňovat ročníkové a celoškolní projekty, které budou zvyšovat efektivitu vyučovacího procesu. Pořádat tradiční akce:

- Barevné Velikonoce
- Vánoční a Velikonoční jarmark
- Olympiáda ŠD pro školy Brno –sever
- Fotbalový turnaj o pohár starosty
- Den Země
- Sportovní turnaje – košíková, nohejbal, fotbal, florbal
- Vánoční laťka
- Uctění památky obětí holocaustu
- Školní ples
- Lyžařský výcvikový jednodenní výjezd
- Školy v přírodě
- Školní a městské kolo Pythagoriády
- Studijní pobyt žáků 2. stupně v Anglii
- Školní výlety
- Terénní vyučování.
- Rozloučení se žáky 9. třídy (plakety, zeď cti)
- Poslední zvonění ve škole
- Struktura vzájemného setkávání (žáci 1. a 9. tříd)

Nadále podporovat výchovu ke zdravému životnímu stylu působením na žáky ve vyučování i mimo ně (poskytovat dětem pomoc v krizových situacích, spolupracovat s odborníky, umožnit trávení hlavních přestávek venku v areálu školy). Pokračovat v projektech započatých v minulých letech – Město Brno zvyšuje kvalitu vzdělávání na základních školách, Rovný přístup k předškolnímu vzdělávání ve městě Brně, síť brněnských Otevřených škol, Obědy zdarma, Hravě a poutavě, Společenství praxe s PdF MU Brno, Zdravý zoubek MŠ, ZŠ, Zdravá pětka MŠ, Pepánek MŠ, Děti na startu. V rámci ekologické výchovy motivovat žáky ke kladnému vztahu k životnímu prostředí, organizovat návštěvy Domu ekologické výchovy, spolupracovat s dalšími organizacemi (Lipka), třídit plasty a papír. Organizovat akce v zařízeních, které nabízejí výukové programy (muzea, knihovny, Planetárium, Dům ekologické výchovy, ZOO a jiné), jednorázové školní akce a projektové dny, které účinně vedou zejména k naplňování průřezových témat. Motivovat vyučující ke splnění uvedených cílů, úzce spolupracovat s předmětovými komisemi. Podporovat, sledovat a kontrolovat spolupráci mezi vyučujícími. Klást důraz na posilování mezipředmětových vazeb. Nabízet bohatý a pestrý vzdělávací program, snažit se o respektování individuality žáků, podporu jejich tvořivosti, aktivity, logického myšlení a rozvíjení jejich schopností pomocí řešení problémových a tvořivých úloh ve vyučovacích hodinách. Tyto cíle naplňovat účinnými vzdělávacími metodami a formami práce, pravidelně a účelně využívat projektovou výuku a skupinovou práci. Budovat dobré školní klima zavedením pravidelných třídnických hodin, ve kterých by třídní učitelé ještě s větším nasazením prováděli cílené aktivity zaměřené především na prevenci šikany. Zaměřit se na oblast hodnocení žáků, uplatňovat rozmanité formy hodnocení, vést žáky k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení, využívat žákovská portfolia. V rámci školní družiny nabízet žákům vhodné a pestré činnosti navazující na priority školy.

4. Analýza SWOT

V rámci evaluačního průzkumu byla členy pedagogického sboru v přípravném týdnu školního roku 2016/2017 vypracována analýza SWOT.

Silné stránky: zkušený kolektiv pedagogů a jeho ochota soustavně se vzdělávat, spolupráce uvnitř kolektivu, dobré vztahy s vedením školy, přátelské klima ve škole, vysoké nasazení

učitelů, kvalitní výuka, střídání různých metod a forem práce, řada volnočasových aktivit, péče o žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí, působení žakovského senátu, preventivní programy PPP a Policie ČR, estetická výzdoba školy, kvalitní vybavenost, jídelna - výběr ze dvou jídel, bezlepková a diabetická dieta, příjemné prostředí, dobrá dostupnost školy, udržování tradic školy - ples, jarmarky, akademie, školy v přírodě, lyžařské zájezdy.

Slabé stránky: nedostatečná komunikace se školou ze strany rodičů, malá angažovanost rodičů, nejednost nároku na žáky při řešení problémů, sociální složení žáků, slabá kompetence pedagogů na narůstající agresivitu žáků, umístění školy - kriminalita, spádovost, křižovatka.

Příležitosti: zapojení rodičů do činnosti školy (Otevřená škola), prezentace na veřejnosti, využívání projektů EU, využívání podpory zřizovatele (vybavenost, opravy), péče o méně nadané žáky a jejich uplatnění v životě, sjednocení požadavků na pravidla chování a jejich důležité dodržování, aktivity a motivace Romů a sociálně slabých žáků, zodpovědnost žáků za vlastní výsledky (evaluace), cílená dlouhodobá práce s žáky zaměřená na prevenci.

Hrozby: sociálně nepřizpůsobiví žáci, špatný vztah rodičů ke škole (omlouvání záškoláctví), nezájem rodičů o vzdělání vlastních dětí, demotivace žáků k práci z rodiny, agresivita a vulgárnost žáků k dospělým, nedostatečné zabezpečení školy proti vniknutí cizích osob a ničení, nekázeň, agresivita, násilí, cigarety, alkohol, krádeže, šikana a nízká prestiž učitelů ve společnosti.

V roce 2016/2017 jsme v rámci evaluace školy vstoupili do programu KVALITNÍ ŠKOLA v oblastech:

- a) Požadavky na výchovu a vzdělávání
- b) Učení a vyučování
- c) Vedení a řízení
- d) Klima školy a kultura školy
- e) Spokojenost

V tomto hodnocení činností žáků, pedagogů a zjišťování spokojenosti rodičů, budeme pokračovat v roce 2017/2018.

5. Výsledky vzdělávání žáků

5.1. Hodnocení současného stavu

Škola pravidelně využívá (kromě vnitřních nástrojů) ke zjišťování výsledků vzdělávání externí testování (Proškoly-server pro podporu žáků). Výsledky externích testů jsou k dispozici u třídních učitelů. Žáci 5. a 9. ročníků byli ve školním roce 2016/2017 testováni v rámci „Výběrového zjišťování výsledků žáků 5. a 9. Ročníků a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií 2016/2017“ v květnu 2017 z předmětů český jazyk, anglický jazyk a informační gramotnost. V roce 2016/2017 proběhli rovněž v každém ročníku srovnávací testy žáků jednotlivých tříd v předmětu, který vybrali vyučující. Rovněž došlo k testování žáků v rámci Kvalitní školy.

5.1.2. Krátkodobé cíle rozvoje

Nadále pravidelně zjišťovat vzdělávací výsledky žáků, vytvořit si vlastní nástroje na hodnocení jejich vzdělávacího pokroku a následně přijímat opatření ke zjištěným závěrům. Soustavně získávat informace o posunech a výsledcích každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reagovat na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.

Provádět externí hodnocení žáků, které by bylo objektivním porovnáním jejich pokroku, vzhledem k jejich složení zvolit vhodnou formu testování žáků. Sledovat úspěšnost žáků vzhledem k jejich individuálním možnostem, preferovat sledování individuálního pokroku žáků v průběhu vzdělávání. Neustále žáky motivovat k dosahování dobrých výsledků.

Sledovat a vyhodnocovat úspěšnost žáků v průběhu vzdělávání, při jeho ukončování a v dalším vzdělávání či profesní dráze. S výsledky aktivně pracovat v zájmu zkvalitnění vyučování.

6. Oblast řízení

6.1. Hodnocení současného stavu

Vedení školy tvoří ředitelka a dvě zástupkyně ředitele. Dále jsou jmenováni specialisté. S iniciativními rodiči ředitelka spolupracuje prostřednictvím školské rady. Plán činnosti školy je stanoven vždy na školní rok a je následně vyhodnocen ve výroční zprávě. Činnost školy vychází z pravidelných týdenních plánů školy, které jsou umístěny ve sborovnách na každé budově a které elektronicky každý pátek obdrží všichni zaměstnanci školy.

6.2. Krátkodobé cíle rozvoje

Zajistit kvalitní organizování, které musí vycházet z plánování a řídit se vnitřními normami a směrnicemi vypracovanými v souladu s platnými předpisy. Jednotlivým pracovníkům jsou písemně stanoveny pracovní náplně. Při činnosti specialistů se opírat o jejich každoroční plány (výchovného poradce, školního metodika prevence, koordinátory inkluzivního vzdělávání a ICT). Jejich výsledky každoročně vyhodnocovat a na základě zjištění přijímat adekvátní opatření. Při organizaci vzdělávání vycházet ze školního řádu, organizačního řádu, provozních řádů, rozvrhu hodin a přestávek. Při tvorbě plánů zohledňovat připomínky a návrhy rodičů. Do kontrolní činnosti zahrnout celou organizační strukturu školy, pravidelně kontrolovat organizaci školy, průběh výuky, finanční a provozní situaci. K hodnocení výsledků školy využít vyhodnocení činnosti jednotlivých metodických sdružení a předmětových komisí, souhrnné přehledy o prospěchu, chování a výsledcích žáků, zprávy o činnosti specialistů, informace z jednání školního parlamentu, dotazníkových šetření atd. V souladu s legislativou provádět vlastní hodnocení školy. Získávat k němu podklady dle schválené struktury. Do procesu evaluace školy zapojit všechny pracovníky školy, žáky a rodiče. Cílem je zpracovávat vlastní hodnocení, které by bylo nástrojem pro zabezpečování kvality a další rozvoj školy. Pěstovat vstřícnou komunikaci mezi vyučujícími a vedením školy, být otevřeni diskusi a opírat se o názory pedagogické rady jako stěžejního poradního orgánu a do řízení zapojit model širšího vedení školy.

7. Spolupráce školy, prezentace, partnerství

7.1. Hodnocení současného stavu

Škola spolupracuje s řadou partnerů:

- Školská rada, rodiče, zřizovatel
- PdF MU Brno, Mendelova univerzita
- Praxe a hospitace studentů: katedra pedagogiky, katedra sociální pedagogiky
- Středisko služeb školám – hospitace asistentů pedagoga
- FSS MU Brno
- Projekty e – Twinning
- Partnerská škola Šala – Slovensko
- PPP Hybešova 15, Brno
- DROM Brno
- IQ – Roma servis Brno
- Sdružení Romů na Moravě
- Českobritská o.p.s.

- ASČK
- Volejbal Brno
- Asociace Amavet ČR
- Asociace Malých debrujárů
- ÚMČ Brno – sever, MMB, KÚ JmK
- Policie ČR Brno – sever
- Městská policie Brno – prevence kriminality mládeže
- Spolupráce se SŠ

Škola vytváří podmínky pro práci školské rady, podporuje činnost žákovského parlamentu, usiluje o úzkou spolupráci s aktivem rodičů. Rozmanitá spolupráce s mateřskými školami v blízkém okolí, základními školami a celou řadou dalších subjektů se pozitivně odráží ve vzdělávací nabídce školy. Se zákonnými zástupci bychom chtěli zavést elektronickou komunikaci (iškola).

7.2. Krátkodobé cíle rozvoje

Úzce spolupracovat se školskou radou a zástupci rodičů, organizovat akce, kterých se mohou účastnit rodiče (Dny otevřených dveří, ukázkové hodiny, návštěvy školy před zápisem do 1. třídy ZŠ a MŠ), pořádat pravidelné akce pro žáky a veřejnost a při jejich organizaci spolupracovat se zákonnými zástupci. Podporovat činnost žákovského parlamentu, účastnit se jeho jednání a zabývat se stanovisky žáků. Klást důraz na tvorbu a průběžnou aktualizaci webových stránek školy, i nadále využívat ICT pro komunikaci a dobrou informovanost mezi školou a rodiči. Rozvíjet spolupráci se základními a mateřskými školami v městské části i v jiných městských částech při pořádání společných projektů, soutěží atd. Zástupce obce zvat např. k zápisu budoucích žáků do 1. tříd, k vítání prvňáčků na začátku školního roku a k loučení s absolventy základní školy (předávání plaket absolventům).

8. Strategie školy

Produktem školy je její vzdělávací program s diversifikačními záměry dalšího rozvoje školy. Vzhledem k demografickému vývoji a konkurenčnímu prostředí ve městě Brně musí být odlišnost školy ve strategii nabídky přitažlivá a oslovující. Souběžně s konkurencí šíře nabídky je vnímána i kvalita, která silně ovlivňuje interakci mezi poskytovatelem a objednavatelem služby. Uvědomujeme si, že poskytování těchto služeb školou je dlouhodobý proces. Nezbytná vnitřní evaluace s vysokou motivací pracovníků školy v rámci interaktivního a profesionálního přístupu v kontinuitě se žákem, rodiči, veřejností a záměrem zřizovatele je jednou z podmínek kvalitního řízení školy. Takto koncipovanou síť vztahů bychom chtěli i do budoucna vytvářet na pozadí kvalitních mezilidských vztahů, tj. vzájemné důvěry, úcty, respektování a morálky. V těchto atributech vidíme hlavní faktory ovlivňující a vytvářející klima školy.

9. Komunikace školy

Dnešní koncepce řízení školy vyžaduje především zpětnovazební naslouchání ve všech oblastech, které škole náležejí. Týká se potřeb žáků, zájmu rodičů, učitelů, veřejnosti, zřizovatele, je oboustrannou výměnou informací mezi zdrojem a příjemcem.

Za efektivní považují takovou komunikaci, která bude motivačně přesvědčivá, věcná a plně odpovídající okruhovým záměrům. Pravidelné vyhodnocování komunikačních výstupů a nových strategií bude zpětnou vazbou pro marketing školy. Tak se také veřejnost nepřímo

stane participačním účastníkem na image školy, včetně jejích vzdělávacích programů. Za hlavní cíle vytváření pozitivních vztahových postojů k veřejnosti považují:

- pokračovat v budování povědomí Otevřené školy, Fakultní školy PdF MU Brno, Tvořivé školy
- budovat důvěryhodnost školy
- stimulovat zájem o službu školy

10. Závěr

ZŠ a MŠ Brno, Merhautova 37 je škola s tradicí. Za svoji existenci si vybudovala významnou pozici v systému ZŠ v Brně. Image školy nedělá jen historie, ale především její současnost. Moderní vybavení, žáci se zájmem o vzdělávání, ochotní pedagogové s cílem zvyšovat svou odbornou kvalitu, ŠVP reagující na aktuální trendy ve společnosti, to vše dělá školu mladou a přitažlivou. I nadále budeme usilovat o školu s jasně formulovanou vizí a realistickou strategií rozvoje, kterou pedagogové sdílejí a naplňují, s konstruktivní komunikací všech aktérů – vedení, pedagogů, rodičů a s jejich participací na chodu školy.

Za naši práci bylo 21.9.2017 ZŠ a MŠ Brno, Merhautova 37, příspěvkové organizaci Zastupitelstvem městské části Brno – sever uděleno ocenění “Osobnost městské části Brno-sever“, v kategorii Kolektiv v oblasti veřejně prospěšné činnosti. Toto ocenění je naší morální podporou a velkým závazkem do budoucna.

V Brně 30. 9. 2017

.....
PaedDr. Jana Foltýnová, Ph.D.

ředitelka školy